

*Я. О. Костюченко, аспірант
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”*

ЗВ'ЯЗОК НЕТРАДИЦІЙНОЇ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ З МАКРОПРУДЕНЦІЙНИМИ ЗАХОДАМИ

Світова криза допомогла отримати безцінний інституційний і практичний досвід реагування на прояви фінансової нестабільності та наростання кризових процесів. По-перше, – це досвід взаємодії органів державного регулювання фінансових ринків, по-друге, – це досвід взаємозв'язків пруденційної, монетарної та фіскальної політик у докризовий, кризовий і посткризовий періоди. Для реалізації державних антикризових програм у більшості країн потрібні були нові нетрадиційні форми взаємодії центробанків, урядових органів і органів регулювання ринків. На сучасному етапі інструменти нетрадиційної грошово-кредитної політики стають усе більш поширеними, з невідомими короткостроковими ефектами та непередбаченими наслідками.

Нетрадиційна грошово-кредитна політика залишається важливим інструментом фінансової влади країн G20, ефективність якої відображається у відновленні функціонування фінансових ринків і посередництва та забезпеченні подальшого грошово-кредитного регулювання на нижній нульовій межі процентної ставки. Завдяки широкому спектру заходів даної політики, таких як кредитне пом'якшення, кількісне пом'якшення та сигналізація, підтримується зростання в більш довгостроковій перспективі та забезпечується стійкість бюджету й оздоровлення ослабленої банківської системи.

Кількісне пом'якшення та інші нетрадиційні заходи грошово-кредитної політики мають свої переваги в короткостроковому періоді. При застосуванні даної політики протягом довгого терміну їх негативні ефекти можуть стати дуже серйозними, а довгострокові витрати занадто високими. Кількісне пом'якшення в розвинених країнах призводить до надлишкового вливання капіталу в ринки, які стикаються з важким завданням вибору політики. Стерилізовані валютні інтервенції підтримують внутрішні процентні ставки на високому рівні та живлять потоки капіталу. Але нестерилізовані інтервенції знижують внутрішні процентні ставки, створюючи надлишкову ліквідність, яка може провокувати внутрішню інфляцію та бульбашки на ринку активів і кредитування.

У той же час, якщо відмовитися від інтервенції та допустити подорожчання валюти, це підірве зовнішню конкурентоспроможність, що призведе до небезпечних дефіцитів платіжного балансу. Проте встановити повний контроль над припливом капіталу досить складно, можливий виток. Тому найкращим підходом буде застосування

макропруденційного контролю над зростанням кредитування або, у випадку виникнення потенційних факторів, уразливості фінансового сектору. Макропруденційне регулювання буде прагнути виявити та усунути ризики, пов'язані з сукупною поведінкою фірм, наприклад, нестійке зростання доступності кредиту або боргу під час підйому циклу, що приведе до поліпшення загальної стійкості фінансової системи шляхом усунення всіх типів системних ризиків.

Сьогодні заходи грошово-кредитної політики багатогранні, які містять основні заходи політики на майбутнє, покупку приватних активів для підтримки стабільності на окремих ринках і покупку в рамках кількісного пом'якшення, які покликані в кінцевому результаті підняти загальний рівень активності фінансових ринків. Нетрадиційні заходи є частиною більш широких перетворень у грошово-кредитній політиці. Крім того, вона стає більш сміливою, експансивною та все більше переплітається з фіскальною і пруденційною політиками.

Ю. Г. Лапіна, аспірант

ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”

РОЗРОБКА НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ПІДХОДУ ДО ОЦІНКИ ІНТЕГРАЛЬНОГО РІВНЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ

Дослідження специфіки здійснення інвестиційно-банківської діяльності спеціалізованими та універсальними банками дозволило виокремити принципові відмінності їх функціонування, зокрема визначити основні економічні показники, за допомогою яких можна оцінити фінансову ефективність діяльності посередників на ринку послуг інвестиційного банкінгу.

Тому актуальності набуває розробка поетапного науково-методологічного підходу до визначення кількісної оцінки ефективності специфічної інвестиційно-банківської діяльності, яка буде містити систему найбільш релевантних для даної специфічної сфери банківської діяльності показників, за допомогою яких оцінюватиметься комплекс критеріїв фінансової результативності, зокрема ефективність управління активами, витратами, ризиками, капіталом та ліквідністю.

Визначення рівня ефективності специфічної інвестиційно-банківської діяльності – комплексна процедура, що дозволяє на основі вхідного набору показників, шляхом їх перетворення та агрегування, визначити інтегральну оцінку, що ґрунтується на розрахунку синтетичного індексу фінансової ефективності інвестиційного банкінгу (*SIBKPI* – *synthetic investment banking key performance index*). Отже, розглянемо послідовність етапів запропонованого науково-методичного підходу (рис. 1).